

Nr 524.

Av herr **Eriksson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 202, angående förtidspension och avskedsersättning åt vissa tjänstemän vid statens järnvägsbyggnader.

I proposition nr 202 angående förtidspension och avskedsersättning åt vissa tjänstemän vid statens järnvägsbyggnader omnämner föredragande departementschefen, att fråga väckts jämväl om beredande av särskild ersättning åt arbetarepersonal vid statens järnvägsbyggnader. Departementschefen anser emellertid, att anledning icke synes föreligga att nu upptaga denna fråga till närmare omprövning. Anledningen till detta ståndpunktstagande synes vara, att herr statsrådet räknar med att under närmaste tiden förefinnas ökade utsikter till arbete för personalen ifråga, och att på grund därav större behov icke föreligger att åt dem bereda förtidspension och avskedsersättning.

Denna uppfattning delas emellertid icke av den av frågan berörda personalen. Från deras sida har framhållits att då myndigheterna ifrågasätta att ett antal av de vid statens järnvägsbyggnader anställda tjänstemännen anses icke längre kunna beredas arbete, därav också följer att ett antal av arbetarepersonalen icke heller kunna beredas arbete. Erfarenheten har dessutom ådagalagt att endast ett ringa fåtal av de egentliga byggnadsarbetarna beretts arbete vid elektrificeringsarbetena. Personalen anser sålunda, att samma skäl, som nu åberopas för vidtagande av särskilda åtgärder till förmån för tjänstemännen vid järnvägsbyggnaderna, även böra åberopas för motsvarande åtgärder för arbetarna.

Det torde icke råda någon meningsskiljaktighet rörande den uppfattning, som av departementschefen uttalats, nämligen att de ökade arbetstillfällena, som uppkomma såväl genom riksdagens redan fattade beslut om ett något raskare utbyggande av inlandsbanan, som ock vid de planerade elektrificeringsarbetena, i första hand böra reserveras för de vid statens järnvägsbyggnader anställda arbetarna. Men även om så sker synes dock detta förhållande icke upphäva behovet av att åtgärder redan nu vidtagas för beredande av särskild ersättning åt den personal, som icke i fortsättningen kan beredas arbete. Givetvis inverkar dock den ökade möjligheten till arbete på omfattningen av den hjälp som kan komma ifråga, och på den kostnad för statsverket som på grund härav uppkommer. Därest antalet personer som måste entledigas blir ringa, så blir också kostnaderna för statsverket av den särskilda ersättningen icke betungande.

Genom kungl. kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859) har rätt till pension tillförsäkrats förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning. För rätt att komma i åtnjutande av pension erfordras att hava varit anställd vid statens arbetsföretag under minst 25 år och att hava uppnått 55 levnadsår. För personal som uppfyller dessa fordringar och som icke längre erhåller arbete är sålunda frågan om rätt till pension ordnad. Från personalhåll har visserligen framhållits, att järnvägsstyrelsen infört vissa kontrollföreskrifter som tidigare icke ifrågasatts och som icke hava stöd i den av riksdagen antagna författningen. Därest så skulle vara förhållandet, torde dock genom en hänvändelse till Kungl. Maj:ts rättelse kunna erhållas och erfordras därför icke nu i detta hänseende några åtgärder från riksdagens sida.

Beträffande åter de arbetare som icke uppnått 55 års ålder eller som icke innehaft anställning vid statens arbetsföretag under minst 25 år, synes det vara erforderligt att vidtaga åtgärder för beredande av särskild ersättning, därest åt dem fortsatt arbete ej kan beredas. Det synes vara rimligt att avskedad arbetare beredes avskedsersättning efter samma grunder och under samma förutsättningar, som komma att beslutas beträffande tjänstemännen. I anslutning härtill torde också avskedsersättningar till arbetare och förmän böra utgå av trafikmedel.

Under åberopande av det anförda hemställles,

att riksdagen i anledning av Kungl Maj:ts proposition nr 202 måtte medgiva, att till envar vid statens järnvägsbyggnader anställd förman eller arbetare, vilka till följd av inskränkning i den statliga järnvägsbyggnadsverksamheten entledigas från sin anställning utan att i samband därmed vinna annan i väsentlig mån likvärdig anställning i statens tjänst, och som varit vid statens arbeten anställda under minst 10 år, och uppnått en levnadsålder av 30 år, därest de vid avgången icke äro berättigade till pension enligt kungl. kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859), må av trafikmedel utbetalas avskedsersättning med belopp motsvarande en månads arbetsförtjänst för varje helt års anställning intill 15 års anställning samt två månaders arbetsförtjänst för varje helt års anställning därutöver, dock att ersättning icke må utgå med högre belopp än 6,800 kronor.

Stockholm den 1 april 1930.

Ernst Eriksson.